

Одлука којом се доноси Закон о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине

Бр. 07/22

Користећи се овлаштењима која су високом представнику дата чланом V Анекса 10 (Споразум о цивилној имплементацији Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Општи оквирни споразум), према којем је високи представник коначни ауторитет за тумачење наведеног Споразума о цивилној имплементацији Мировног уговора, и чланом II.1. (д) претходно наведеног Споразума, који од високог представника захтијева да олакша рјешавање било којих потешкоћа које се појаве у вези са цивилном имплементацијом Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини;

Позивајући се на став XI.2 Закључака Конференције за имплементацију мира одржане у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Вијеће за имплементацију мира поздравило намјеру високог представника да употреби свој коначни ауторитет у земљи у вези с тумачењем Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора, како би помогао у изналагању рјешења за проблеме у складу с горе наведеним, “доношењем обавезујућих одлука, када то оцијени неопходним”, о одређеним питањима, укључујући и (према тачки (ц) става XI.2) “мјере којима се осигурава имплементација Мировног споразума на цијелој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета”;

Позивајући се такође на став 4 Резолуције 1174 (1998) Савјета безбиједности Уједињених нација од 15. јуна 1998. године, према којем Савјет безбиједности, у складу с поглављем VII Повеље Уједињених нација “...понавља да је високи представник коначни ауторитет за тумачење Анекса 10 о цивилној имплементацији Мировног уговора и да у случају спора може давати своја тумачења и препоруке, те доносити обавезујуће одлуке, како год оцијени да је неопходно, о питањима која је образложило Вијеће за имплементацију мира у Бону 9. и 10. децембра 1997. године”;

Истичући да је Управни одбор Вијећа за имплементацију мира у неколико наврата осудио “стагнацију и нефункционалност у ФБиХ, укључујући и неименовање влада на нивоу Федерације (...) три и по године након Општих избора 2018. године, што је уставна обавеза, дакле самим тим и обавеза из Општег оквирног споразума за мир”, те чињеницу да “предсједник Федерације није извршио своју уставну дужност да именује судије у Уставни суд Федерације, због чега Суд једва да може функционисати, док је његово Вијеће за витални национални интерес потпуно нефункционално”;

Изражавајући жаљење што власти у Босни и Херцеговини такође нису провеле ни Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине од 1. децембра 2016. године у предмету бр. У 23/14 (у даљем тексту: предмет Љубић), у којој је утврђено да одредба Потпоглавља Б, члан 10.12(2), у дијелу у којем се наводи да се сваком конститутивном народу даје једно мјесто у сваком кантону, као и одредбе Поглавља 20 - Прелазне и завршне одредбе члана 20.16А(2) тач. а) до ј) Изборног закона БиХ, нису у складу с чланом I/2. Устава БиХ и којом се Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине налаже да те одредбе усклади с Уставом БиХ у року од најкасније шест мјесеци од дана достављања одлуке Уставног суда;

Изражавајући жаљење због тога што је изостанак провођења Одлуке која је донесена у предмету Љубић довео до ситуације у којој је у недовољној мјери усклађен правни оквир којим се уређује избор делегата у Дом народа Федерације Босне и Херцеговине;

Исказујући похвале Централној изборној комисији Босне и Херцеговине због њене одређености да упркос свему осигура да делегати у Дому народа Федерације БиХ буду изабрани након одржавања Општих избора 2018. године у складу с подзаконским актима које је Изборна комисија донијела;

Увјерен у значај потребе да се у систему попут оног који је успостављен на основу Општег оквирног споразума за мир осигура да конститутивни народи буду адекватно заштићени и да не буду изложени дискриминацији;

Имајући у виду нужност да се пронађе одговарајућа равнотежа између потребе за одржавањем уставних гаранција датих конститутивним народима и Осталим у оквиру постојећег система и потребе да се не само

очува функционалност институција, него да се исто тако испуни и уставна обавеза према којој се индивидуална права не смију кршити на дискриминаторан начин што произилази из члана II/4. Устава Босне и Херцеговине;

Подсјећајући такође да Одлука Уставног суда БиХ у предмету бр. У 14/12 од 26. марта 2015. године још увијек није проведена, али да је провођење те одлуке повезано с претходним доношењем уставних и законодавних мјера у вези с провођењем пресуда Европског суда за људска права донесених у групи предмета *Сејдић-Финци*, те да релевантне одредбе Устава Федерације и Изборног закона Босне и Херцеговине којима се уређују састав и избор предсједника и потпредсједника Федерације остају проблематичне и да их је потребно ускладити;

Поздрављајући напоре Европске уније и Сједињених Америчких Држава да омогуће постизање договора о изборној реформи којим би се приступило рјешавању питања везаних за одлуке Европског суда за људска права и Уставног суда Босне и Херцеговине, као и недостатака у вези с интегритетом изборног процеса које су уочиле међународне институције, између осталих и Канцеларија за демократске институције и људска права при мисији ОЕБС-а односно Венецијанска комисија Вијећа Европе;

Изражавајући жаљење због тога што политичке странке нису могле искористити тај процес за постизање договора о уставним и изборним реформама потребним ради враћања повјерења грађана и наведеним у Мишљењу Европске комисије о захтјеву који је БиХ поднијела за чланство у ЕУ;

Истичући да су законодавне измјене у наставку ове одлуке привременог карактера и да не ослобађају политичке странке и органе власти од њихове одговорности да изнађу рјешења којима ће се испунити обавезе из свих одлука Европског суда за људска права и Уставног суда Босне и Херцеговине које је потребно провести;

Свјестан да ће преговори који ће се водити након Општинских избора 2022. године у вези с условима које БиХ мора задовољити како би добила статус кандидата пружити прилику да реформу Устава БиХ и Изборног закона БиХ коначно оставимо иза себе и да направимо одлучан корак ка интеграцији Босне и Херцеговине у Европску унију;

Имајући у виду истакнуто мјесто које избори имају према Општем оквирном споразуму за мир и потребу да се осигура да избори одржани 2. октобра 2022. буду слободни, праведни и демократски те да се убрзо након одржавања могу и провести без обзира на резултате избора;

Трајно свјестан потребе да се осигура да се гаранције и заштитни механизми који су уграђени у Устав Федерације и Изборни закон БиХ не користе на штету одговорног управљања и функционалности институција;

Свјестан важности превазилажења тренутног застоја у институцијама Федерације БиХ како би се осигурало да извршни органи власти буду именовани убрзо након одржавања избора;

Свјестан потребе да се Босна и Херцеговина на смислен начин укључи у реформе које су неопходне како би ова земља постигла напредак на свом путу ка интеграцији у Европску унију и како би то могла учинити што је прије могуће;

Узимајући у обзир и имајући у виду све претходно наведено, високи представник овим доноси сљедећу одлуку:

ОДЛУКА

којом се доноси Закон о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине

1. Закон који слиједи и који чини саставни дио ове Одлуке ступа на снагу како је предвиђено у члану 7. тог закона, на привременој основи, све док га Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не усвоји у истом облику, без измјена и допуна и без додатних услова.
2. Ова Одлука ступа на снагу одмах и одмах се објављује на службеној интернетској страници Канцеларије високог представника и у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

Сарајево, 2. октобра 2022.

Кристијан Шмит

Високи представник

**ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ИЗБОРНОГ ЗАКОНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

У Изборном закону Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22 и 51/22, у даљем тексту: Закон), Поглавље 9А мијења се и гласи:

"Поглавље 9А

Предсједник и потпредсједници Федерације БиХ

Члан 9.13

(1) Било која група од једанаест делегата из сваког од клубова конститутивних народа у Дому народа може предложити кандидата из реда одговарајућег конститутивног народа. Сви кандидати могу бити изабрани у складу с члановима 9.15 до 9.19 овог Закона или на мјесто предсједника или на мјесто потпредсједника Федерације.

(2) Уколико у року од 30 дана од дана потврђивања резултата за избор делегата у Дом народа, потребан број делегата у једном или више клубова конститутивних народа не предложи кандидата за мјеста предсједника и два потпредсједника Федерације у складу са ставом (1) овог члана, онда ће то учинити било која група од седам делегата из клуба или клубова конститутивних народа у Дому народа који кандидате нису предложили.

(3) Уколико у року од 50 дана од дана потврђивања резултата за избор делегата у Дом народа, потребан број делегата у једном или више клубова конститутивних народа не предложи кандидата за мјеста предсједника и два потпредсједника Федерације у складу са ставовима (1) и (2) овог члана, онда ће то учинити било која група од четири делегата из клуба или клубова конститутивних народа у Дому народа који кандидате нису предложили.

Члан 9.14

Избор за предсједника и два потпредсједника Федерације Босне и Херцеговине захтијева прихватање листе коју сачињавају три кандидата и која укључује по једног кандидата из сваког конститутивног народа предложеног у одговарајућем клубу конститутивног народа, у Представничком дому, а затим у Дому народа. Избор за предсједника и два потпредсједника Федерације врши се јавним гласањем, осим ако дом друкчије не одлучи.

Члан 9.15

(1) Имена кандидата предложених у складу с чланом 9.13 овог Закона достављају се Представничком дому, који ће гласати о једној или више листа у року од 30 дана од дана достављања имена посљедњег или посљедњих кандидата, у складу с чланом 9.13 овог Закона. Листу одобрава Представнички дом уколико је подржи већина посланика који су присутни и гласају и та листа се доставља Дому народа на одобравање.

(2) Уколико број кандидата предложених у складу с чланом 9.13 овог Закона омогући формирање двије листе, организоваће се једно гласање у Представничком дому и сваки посланик ће моћи гласати за једну од ове двије листе. Листа која добије највећи број гласова у Представничком дому доставља се Дому народа на одобравање. Уколико двије листе добију исти број гласова, Дому народа се просљеђује листа коју сачињавају кандидати који су приликом предлагања кумулативно добили највећу подршку у клубовима Дома народа у складу с чланом 9.13. овог закона. Уколико су двије листе приликом предлагања

добиле исту подршку у клубовима Дома народа у складу с чланом 9.13, листа која се доставља Дому народа утврђује се жријебањем.

(3) У случају да број кандидата предложених у складу с чланом 9.13 овог Закона омогући формирање више од двије листе, организоваће се једно гласање у Представничком дому и сваки посланик ће моћи гласати за једну од ових листа. Уколико у првом кругу гласања ниједна листа не добије већину гласова посланика који су присутни и гласају, у року од једне седмице организује се други круг гласања у којем ће посланици Представничког дома гласати за једну од двије листе с највећим бројем гласова из првог круга гласања. Уколико такве двије листе добију исти број гласова, Дому народа се просљеђује листа коју сачињавају кандидати који су приликом предлагања кумулативно добили највећу подршку у клубовима Дома народа у складу с чланом 9.13. овог закона. Уколико су двије листе приликом предлагања добиле исту подршку у клубовима Дома народа у складу с чланом 9.13, листа која се доставља Дому народа утврђује се жријебањем.

Члан 9.16

(1) Дом народа одлучује већином гласова делегата који су присутни и који гласају у року од 30 дана од пријема листе коју је одобрио Представнички дом.

(2) Ради избјегавања сваке сумње, делегати у Дому народа Парламента Федерације БиХ из реда Осталих учествују у поступку који је прописан у ставу (1) овог члана.

Члан 9.17

(1) Изузетно од одредбе члана 9.14 овог Закона, уколико Представнички дом не одобри листу кандидата у року из члана 9.15, став (1) овог Закона, листа коју сачињавају кандидати који су приликом предлагања добили највећу подршку у одговарајућим клубовима у Дому народа у складу с чланом 9.13 овог Закона просљеђује се Дому народа. Уколико је приликом предлагања више од једног таквог кандидата добило идентичну подршку у једном или у више клубова Дома народа у складу с чланом 9.13. овог Закона, кандидат који се налази на листи која се доставља Дому народа утврђује се жријебањем. Кандидати с листе достављене Дому народа сматрају се изабраним уколико та листа буде одобрена у Дому народа у складу с чланом 9.16. овог закона.

(2) Изузетно од одредбе члана 9.14 овог Закона, уколико у року из члана 9.16, став (1) овог Закона Дом народа не обави гласање за листу кандидата коју је доставио Представнички дом, изабраним ће се сматрати кандидати са листе која буде одобрена само у Представничком дому.

Члан 9.18

(1) Уколико се листа кандидата не одобри у складу с члановима 9.15 до 9.17 овог Закона, поступак се понавља. У поновљеном поступку, Представнички дом ће гласати за нову листу у року од 15 дана од дана гласања којим је листа кандидата одбијена. Уколико је Представнички дом исцрпио све могуће листе кандидата предложених у складу с чланом 9.13 овог Закона, поступак предвиђен у члановима 9.13 до 9.15 овог Закона се понавља, под условом да ће се рокови у којима одговарајући клуб предлаже кандидате предвиђени у члану 9.13 овог Закона преполовити и да ће почети да теку од дана одбијања посљедње листе у Дому.

(2) У поновљеном поступку изабраним ће се сматрати кандидати са листе која је добила већину гласова посланика који су присутни и гласају у Представничком дому у складу с чланом 9.15 овог Закона.

Члан 9.19

(1) Три кандидата изабрана у складу с члановима 9.13 до 9.18 овог Закона одлучују између себе који од њих ће обављати функцију предсједника. Уколико се договор не постигне, о томе ће одлучивати Представнички дом.

(2) Предсједник и два потпредсједника Федерације бирају се на мандат од четири године. Иста особа не може бити изабрана на било које од мјеста предсједника или потпредсједника више од два пута узастопно."

Члан 2.

Члан 10.10 мијења се и гласи:

“Кантонална законодавна тијела бирају 80 делегата у Дом народа Парламента Федерације БиХ, и то двадесет три (23) из реда бошњачког, двадесет три (23) из реда хрватског, двадесет три (23) из реда српског народа и једанаест (11) из реда Осталих.”

Члан 3.

У члану 10.12 Закона, став (2) мијења се и гласи:

“(2) За сваки кантон, број становника из сваког конститутивног народа и из реда Осталих се дијели бројевима 1, 3, 5, 7, итд. све док је то потребно за расподјелу. Бројеви који се добију као резултат ових дијељења представљају количнике сваког конститутивног народа и Осталих у сваком кантону. Сви количници конститутивних народа и количници Осталих се редају засебно по величини тако што се највећи количник сваког конститутивног народа и Осталих ставља на прво мјесто. Сваком конститутивном народу и групи Осталих се даје једно мјесто у сваком кантону који има најмање једног таквог заступника у свом законодавном тијелу, с тим да ће се у случају да кантон нема једног таквог заступника у свом законодавном тијелу примјенити члан 10.16 овог Закона. Највећи количник за сваки конститутивни народ и за Остале у сваком кантону се брише са листе количника тог конститутивног народа односно са листе количника Осталих. Преостала мјеста се дају конститутивним народима и Осталим, једно по једно, од највећег према најмањем према преосталим количницима на листи.”

Члан 4.

У члану 10.13 Закона додаје се нови став (2), који гласи:

“(2) Уколико у року предвиђеном у ставу (1) овог члана кантонална скупштина не изабере делегате из реда једног или више конститутивних народа или из реда Осталих у Дом народа Парламента Федерације БиХ, мјеста додијељена релевантним конститутивним народима и/или групи Осталих из тог кантона прерасподјељују се у складу с чланом 10.16. овог закона. ”

Члан 5.

У члану 10.16 Закона, иза постојећег става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

“(2) Изузетно, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине ће донијети посебан акт којим ће прописати начин попуне мјеста додијељених једном од конститутивних народа или групи Осталих која остану упражњена након провођења поступка предвиђеног у ставовима (1) и (2) овог члана и попуниће недостајући број делегата из реда конститутивног народа или из реда Осталих.”

Члан 6.

Члан 20.16А брише се.

Члан 7.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на службеној интернетској страници Канцеларије високог представника, или првог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, који год од тих дана наступи раније.